

**Quickscan flora & fauna
Engewormerbrug**

Auteur:	M.H.M. Groenewegen Msc
Opdrachtgever:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Datum:	5 februari 2015
Autorisator:	Drs. E. Nat
Status:	Definitief rapport
Registratienummer:	201400271v2

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Methode	3
2.1	Bronnenonderzoek	3
2.2	Veldwerk	3
3	Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden	4
3.1	Locatiebeschrijving	4
3.2	Geplande werkzaamheden	4
4	Gebiedsbescherming	6
4.1	Natuurbeschermingswet 1998	6
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	7
4.3	Weidevogelgebied	7
5	Aanwezigheid beschermde soorten	8
5.1	Vaatplanten	8
5.2	Zoogdieren	8
5.3	Vogels	8
5.4	Vissen	8
5.5	Amfibieën	9
5.6	Reptielen	9
5.7	Overige diersoorten	9
5.8	Overzicht te verwachten soorten	10
6	Effecten op beschermde soorten	11
6.1	Algemene broedvogels	11
6.2	Jaarrond beschermde nesten	11
6.3	Vleermuizen	11
6.4	Vissen	11
7	Conclusie en aanbevelingen	12
7.1	Gebiedsbescherming	12
7.2	Overzicht te verwachten soorten en effecten	12
7.3	Maatregelen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen	12
7.4	Nader onderzoek	13
7.5	Ontheffingaanvraag	13
8	Bronnen	14
	Bijlage I. Kaarten gebiedsbescherming	15
	Bijlage II. Samenvatting NDFF	18

1 Inleiding

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is van plan om de Engewormerbrug te vervangen. Naar aanleiding van de geplande werkzaamheden heeft HHNK aan Stichting Waterproef gevraagd om een quickscan uit te voeren in het kader van de natuurwetgeving. Het doel van een dergelijk onderzoek is inzicht krijgen in de wettelijk beschermde natuurwaarden van het plangebied.

Voor een verkenning van de natuurwaarden zijn de soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en vogels doorgelicht. Door middel van “expert judgement” en aanvullend bronnenonderzoek is bepaald of er in het betreffende plangebied juridisch beschermde soorten kunnen voorkomen. Op basis van deze informatie is in het veld gericht gezocht naar de aanwezigheid van beschermde soorten.

Benadrukt wordt dat de uitgevoerde quickscan geen volledige veldinventarisatie betreft. Hiervoor is een bezoek in verschillende seizoenen nodig. Het uitgevoerde onderzoek is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitsel geven over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten.

2 Methode

2.1 Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van de aanwezigheid van beschermde soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet zijn naast diverse verspreidingsatlassen, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) en diverse websites van de PGO's (Particulier Gegevensbeherende Organisaties) bezocht voor recente waarnemingen en actuele verspreidingskaarten. Hierbij is niet alleen gelet op waarnemingen vanuit het plangebied zelf, maar ook op waarnemingen vanuit de directe omgeving. Dit is van belang voor soorten die mobiel zijn of het gebied gebruiken om te foerageren.

2.2 Veldwerk

Het plangebied is op 17 november 2014 bezocht door een medewerker van Stichting Waterproef. Het was halfbewolkt, droog, ongeveer 9°C met windkracht 2 Bft. Tijdens dit veldbezoek is gezocht naar (sporen van) soorten die beschermd zijn door de Flora- en faunawet en is de aanwezige biotoop beoordeeld. De watergang in het plangebied is steekproefsgewijs met een schepnet bemonsterd. De waterbodem in het plangebied is intensief bemonsterd om de aanwezigheid van zoetwatermosselen in kaart te brengen.

3 Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden

3.1 Locatiebeschrijving

Het plangebied is gelegen naast de Engewormer 24 in het buitengebied van gemeente Wormerland (afbeelding 1).

Afbeelding 1. Ligging plangebied (bron: Geoweb).

Het plangebied bestaat uit de wegverharding, brug, beschoeiing en boezemwatergang binnen de rode omkadering in afbeelding 1. De brug is verankerd met acht houten pijlers in de boezemwatergang. De beschoeiing nabij de brug bestaat uit stalen damwanden en hout. Voor de beschoeide oevers is een smalle overjarige rietvegetatie aanwezig. De oevers en watergang nabij de brug zijn meer dan 1 meter diep. De waterbodem ter plaatse van de brug is hard en er is enig slib aanwezig. Zie afbeelding 2 t/m 4 voor een weergave van het plangebied.

3.2 Geplande werkzaamheden

Om de brug te vervangen zal de bestaande brug inclusief pijlers, fundering en bijbehorende beschoeiing verwijderd worden, zal de nieuwe beschoeiing en brugfundering geplaatst worden en zal de nieuwe brug gerealiseerd worden. De meeste werkzaamheden vinden plaats op het droge. Werkzaamheden onder de waterlijn bestaan uit het vervangen van de pijlers, fundering en oeverbeschoeiing. Bij het vervangen van de fundering kunnen heikwerkzaamheden worden uitgevoerd. Mogelijk wordt de watergang ter plaatse van de brug tijdelijk drooggelegd. De rietzone blijft behouden. Overige werkzaamheden worden niet voorzien.

Deze werkzaamheden vormen de toetsing van de Quicksan flora en fauna.

Afbeelding 2. Wipbrug

Afbeelding 3. Beschoeiing met rietoever buiten brugbeschoeiing

Afbeelding 4. Boezemwatergang

4 Gebiedsbescherming

In bijlage I zijn kaarten opgenomen met de ligging van het plangebied ten opzichte van gebieden in de Natuurbeschermingswet 1998, het Natuurnetwerk Nederland en Weidevoelgebied.

4.1 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Binnen 3 kilometer vanaf het plangebied zijn 3 Natuurbeschermingswetgebieden gelegen, te weten:

- Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder vanaf ca. 300 meter;
- Ilperveld, Varkensland, Oostzanderveld & Twiske, vanaf ca. 1.500 meter;
- Polder Westzaan, vanaf ca. 2.500 meter.

Het betreffen typerende veenweidegebieden met diverse daarbij behorende habitattypen en –soorten, broedvogels en niet-broedvogels (tabel 1).

Tabel 1. Aangewezen habitattypen, habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels voor de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. WJK = Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder, IVOT = Ilperveld, Varkensland, Oostzanderveld & Twiske, PWz = Polder Westzaan

Aanwijzing		WJK	IVOT	PWz
Habitatype	H3140 – Kranswierwateren		*	
	H4010B – Vochtige heiden	*	*	*
	H6430B – Ruigten en zomen	*	*	*
	H7140B – Veenmosrietland	*	*	*
	H91D0 – Hoogveenbos		*	*
Habitatsoorten	Bittervoorn	*	*	*
	Kleine modderkruiper		*	*
	Rivieronderpad	*	*	
	Meervleermuis	*	*	*
	Noordse woelmuis	*	*	*
Broedvogelsoorten	Roerdomp	*	*	
	Kemphaan	*	*	
	Rietzanger	*	*	
	Bruine kiekendief		*	
	Watersnip		*	
	Visdief		*	
	Snor		*	
Niet-broedvogelsoorten	Smient	*	*	
	Grutto	*	*	
	Slobeend	*	*	
	Grauwe gans		*	
	Krakeend		*	
	Meerkoet		*	

Het project betreft het vervangen van de huidige situatie en heeft geen intensivering of wijziging van het bestaande gebruik tot gevolg. Uitgesloten kan worden dat het project in de gebruiksfase een negatief effect heeft op de nabijgelegen natuurbeschermingswetgebieden.

Tijdens de aanlegfase kan het project een verstoring effect hebben op leefgebieden en populaties van aangewezen soorten die binnen de verstoringafstand van het project liggen. Het betreft uitsluitend het gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder op een afstand van ca. 300 meter vanaf het plangebied. Vanwege de ruime afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied kan gesteld worden dat alleen de meest verstoring effecten tot effecten op broed- en niet-broedvogels kunnen leiden. Het gaat hierbij uitsluitend om heikwerkzaamheden met hoge geluidsproductie ten behoeve van de fundering. Vanwege de beperkte omvang en reikwijdte van het project worden negatieve effecten van overige werkzaamheden op het gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder uitgesloten.

In het Natura 2000-gebied nabij het plangebied is geschikt leefgebied voor Meervleermuis, Rietzanger, Smient, Slobeend en Grutto aanwezig. Het betreft smalle rietzomen waar Rietzanger in kan broeden en poldersloten en polders waar Meervleermuis kan foerageren en trekvogels kunnen rusten en foerageren. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden in lijn met de Flora- en faunawet (paragraaf 7.3) zijn negatieve versturende effecten van het project op Meervleermuis en Rietzanger niet te verwachten. Voor Meervleermuis betreft dit het voorkomen van verlichting van vliegroutes en voor Rietzanger het voorkomen van verstoring van broedgevallen door buiten de broedperiode te werken.

Met het uitvoeren van heiwerkzaamheden die gepaard gaan met een hoge geluidsproductie is het mogelijk dat het leefgebied van aanwezige trekvogels tijdelijk verstoord wordt. Voor trekvogels betreft een periode van ongeveer oktober t/m maart. Het is mogelijk dat de aanwezige broed- of trekvogels een beperkt deel van het Natura 2000-gebied tijdelijk zullen gaan mijden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. In de Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder is ruim voldoende alternatief leef-, rust- en foerageergebied aanwezig voor de betreffende soorten en uitgesloten wordt dat het project een negatief gevolg kan hebben op het leefgebied en de populatieomvang van de soorten.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt niet binnen het NNN (voorheen EHS). Vanaf een afstand van ca. 30 meter wordt het plangebied omringd door gebieden in het NNN.

“Het ruimtelijke beleid voor gebieden die behoren tot de EHS is gericht op behoud en herstel van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Deze bescherming vindt plaats door een “Nee tenzij” regime. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan, indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Hierbij wordt de uitzondering gemaakt dat, indien er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, een aantasting wel is toegestaan. Wel dient de schade zoveel mogelijk te worden beperkt door mitigerende maatregelen en dient resterende schade te worden gecompenseerd” (Boerema et al., 2012).

“Voor gronden die grenzen aan de EHS, maar daar zelf buiten liggen, gelden geen beperkingen. De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura2000-gebieden, geen ‘externe werking’ die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt” (Provincie Noord-Holland, 2014).

Aangezien het plangebied niet binnen het NNN ligt, is een nadere toetsing van de plannen aan het EHS-beleid niet noodzakelijk. Negatieve effecten van de ingreep op het NNN worden uitgesloten.

4.3 Weidevogelgebied

Indien het plangebied in weidevogelleefgebied ligt (Provincie Noord-Holland, 2013) en er in het vigerende bestemmingsplan regels zijn opgenomen ter bescherming van weidevogelleefgebied dient het project getoetst te worden aan de omgevingsvergunningeisen zoals opgesteld in de planregels.

Het plangebied ligt niet in Weidevogelleefgebied. Geconcludeerd wordt dat negatieve effecten op weidevogelleefgebieden zijn uit te sluiten.

5 Aanwezigheid beschermde soorten

In bijlage II is een samenvatting uit de NDFP opgenomen uit de periode 2009-2014. In aanvulling hierop zijn lokale verspreidingsatlassen en overige lokale verspreidingsgegevens geraadpleegd.

5.1 Vaatplanten

Vanuit het plangebied zijn geen recente waarnemingen bekend van strikt beschermde plantensoorten. In de omgeving van het plangebied zijn standplaatsen van Ronde zonnedauw bekend. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen op muren, langs oevers en in overige delen van het plangebied. De biotoop in het plangebied is voedselrijk en niet geschikt voor beschermde planten, waaronder Ronde zonnedauw. Beschermde plantensoorten worden uitgesloten binnen de invloedssfeer van het project.

5.2 Zoogdieren

Uit het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde grondgebonden zoogdieren. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van Noordse woelmuis en Waterspitsmuis bekend. Binnen het plangebied is geen geschikt biotoop aanwezig voor verblijfplaatsen van Waterspitsmuis en Noordse woelmuis. Beide soorten zijn uitsluitend in polders ten noorden van het plangebied waargenomen en verspreiding van de soorten langs de oevers in het plangebied wordt niet verwacht. Stikt beschermde grondgebonden zoogdieren worden uitgesloten in het plangebied.

Uit het plangebied en directe omgeving zijn waarnemingen bekend van de vleermuissoorten Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis. Binnen de invloedssfeer van het project zijn potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in de woning aan de Engewormer 24. De boezemwatergang in het plangebied kan voor vleermuizen en specifiek de Meervleermuis functioneren als essentiële vliegroute tussen verblijfplaatsen en jachtgebieden. Overige functies voor vleermuizen worden niet verwacht binnen de invloedssfeer van het project.

5.3 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn algemene vogelsoorten zoals Meerkoet waargenomen. In het plangebied zijn geschikte broedgelegenheden voor algemene broedvogels aanwezig in oevers. Nesten zijn niet aangetroffen, maar kunnen ook niet uitgesloten worden gedurende de broedperiode (grofweg 15 maart t/m 15 juli).

In de omgeving van het plangebied zijn diverse vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waargenomen. Binnen ca. 100 meter vanaf het plangebied betreft het Steenuil, Huismus, Gierzwaluw, Havik, Sperwer, Buizerd en Ooievaar. Binnen de invloedssfeer van het project is geschikt broedbiotoop voor Huismus en Gierzwaluw aanwezig in de bebouwing aan de Engewormer 24. Jaarrond beschermde nesten van Huismus en Gierzwaluw kunnen ter plaatse niet uitgesloten worden. Binnen de invloedssfeer liggen geen geschikte broedlocaties voor overige in de omgeving waargenomen vogels met jaarrond beschermde nesten. Overige jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten binnen de invloedssfeer van het project.

5.4 Vissen

Tijdens de bemonstering van de watergang zijn geen beschermde vissen of sporen van verblijfplaatsen (zoetwatermosselen) aangetroffen. In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad in de omgeving van het plangebied verwacht worden (NDFP 2009-2014, Herder 2010). Kleine modderkruiper heeft een voorkeur voor slibrijke watergangen op polderniveau (Herder, 2012) en Rivierdonderpad heeft een voorkeur voor harde waterbodem, bijvoorbeeld bij stortstenen oevers. Deze biotopen zijn niet aangetroffen in het plangebied en voortplantingslocaties van Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad worden niet verwacht in het plangebied. Bittervoorn is uitsluitend waargenomen in polders.

Aangezien zoetwatermosselen niet zijn waargenomen en de watergang nabij de brug goed te bemonsteren wordt de aanwezigheid van voortplantingslocaties van Bittervoorn nabij de brug niet aannemelijk geacht. Overige delen van de boezemwatergang kunnen wel geschikte verblijfplaatsen of voortplantingslocaties vormen voor Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad en de incidentele aanwezigheid van deze soorten kan daarom niet uitgesloten worden in het plangebied. De bemonstering is uitgevoerd gedurende de overwinteringsperiode en een clustering van overwinterende beschermde vissen wordt niet verwacht in het plangebied.

5.5 Amfibieën

In het plangebied kunnen algemene amfibieën worden verwacht. Van de strikter beschermde soorten kan alleen de Rugstreepad in de regio verwacht worden (Herder, 2010). Er zijn geen waarnemingen bekend van de Rugstreepad uit de omgeving van het plangebied. Ook is er geen geschikt biotoop voor de Rugstreepad aanwezig in het plangebied, zoals ondiep water en vergraafbare grond. De aanwezigheid van strikt beschermde amfibieën in het plangebied kan worden uitgesloten.

5.6 Reptielen

In de regio zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielensoorten (Herder, 2010). In het plangebied is bovendien geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde reptielen. De aanwezigheid van beschermde reptielen in het plangebied wordt uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Er zijn geen recente waarnemingen bekend van beschermde soorten libellen, dagvlinders en weekdieren in het plangebied (NDFF 2009-2014). Ook is er geen geschikt biotoop aanwezig in het plangebied voor beschermde soorten zoals de Groene glazenmaker, Platte schijfhoren, of Gevlekte witsnuitlibel. De Platte schijfhoren, een soort van tabel 3 van de Flora- en faunawet, komt niet voor in de omgeving van het plangebied (Boesveld et al., 2011). Ook soorten als de Gevlekte witsnuitlibel en de Groene glazenmaker komen niet voor in dit deel van Noord-Holland (Damm et al., 2007; Baas et al., 2008). De aanwezigheid van beschermde soorten libellen, weekdieren en dagvlinders wordt uitgesloten in het plangebied.

5.8 Overzicht te verwachten soorten

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de waargenomen of te verwachten soorten van tabel 2 en 3 en vogels in het plangebied.

Tabel 2. Overzicht (mogelijk) aanwezige beschermde soorten (tabel 2, 3 en vogels) en functies in het plangebied (afbeelding 1). Schuingedrukte soorten zijn niet aangetroffen, maar worden wel verwacht.

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soorten	FFwet*	Mogelijke functie plangebied
Vaatplanten	Geen	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Geen	-	-
Vleermuizen	<i>Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis</i>	3, HR IV	Vliegroute / verblijven
Vogels (algemeen)	Algemeen: o.a. Meerkoet	Vogels	Nest
Vogels (nesten jaarrond beschermd)	<i>Huismus, Gierzwaluw</i>	Vogels	Nest
Vissen	<i>Rivierdonderpad</i>	2	-
	<i>Kleine modderkruiper</i>	2	-
	<i>Bittervoorn</i>	3	-
Amfibieën	Geen	-	-
Reptielen	Geen	-	-
Overig	Geen	-	-

* Flora- en faunawet tabel 2, 3, Habitatrichtlijn bijlage IV of vogels.

6 Effecten op beschermde soorten

In of nabij het plangebied komen mogelijk algemene broedvogels, jaarrond beschermde nesten van Huismus of Gierzwaluw, Noordse woelmuis, Waterspitsmuis, diverse soorten vleermuizen en Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad voor. De werkzaamheden kunnen invloed hebben op bovenstaande beschermde soort(groep)en. Effecten op overige beschermde soorten worden uitgesloten.

6.1 Algemene broedvogels

Met het uitvoeren van de werkzaamheden tijdens de broedperiode van algemene broedvogels kunnen nesten verstoord worden of verloren gaan. Alle in gebruik zijnde nesten van Nederlandse broedvogels zijn beschermd vanaf het moment van eileg t/m het zelfstandig uitvliegen van de jonge kuikens. Voor het verstoren van nesten van algemene broedvogels wordt geen ontheffing verleend. Door het treffen van eenvoudige maatregelen kan overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen worden.

6.2 Jaarrond beschermde nesten

Met het uitvoeren van de werkzaamheden tijdens de broedperiode van Huismus of Gierzwaluw kunnen nesten verstoord worden. Het plangebied is gelegen op minimaal enkele meters van potentiële nestlocaties en ligt naast een doorlopende drukke weg. Uitgesloten wordt dat het uitvoeren van het project leidt tot een aantasting van de functionele leefomgeving van eventueel broedende Huismussen of Gierzwaluwen in de Engewormer 24.

6.3 Vleermuizen

Met het uitvoeren van de werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode maart t/m oktober kunnen vleermuizen op vliegroute of bij hun verblijfplaats verstoord worden. Essentiële vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd en voor het aantasten ervan is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Door het uitvoeren van eenvoudige maatregelen kan overtreding van de Flora- en faunawet echter voorkomen worden.

6.4 Vissen

In de watergang in het plangebied kunnen Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad incidenteel aanwezig zijn. Verblijfplaatsen van beschermde vissen worden niet verwacht in het plangebied. Negatieve effecten van het project op beschermde vissen worden niet verwacht.

7 Conclusie en aanbevelingen

7.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in gebieden in de Natuurbeschermingswet, Natuurnetwerk Nederland (NNN) of Weidevogelgebied.

Op een afstand van ca. 300 meter vanaf het plangebied zijn gebieden gelegen in de Natuurbeschermingswet. Negatieve effecten van het project op instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natuurbeschermingswetgebieden kunnen worden uitgesloten door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van Rietzanger uit te voeren. Overige negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebieden worden niet verwacht. Een vooroverleg met het bevoegd gezag (Provincie) wordt niet noodzakelijk geacht.

Binnen een kilometer vanaf het plangebied zijn tevens gebieden in het NNN en Weidevogelgebied gelegen. Vanwege de beperkte omvang en reikwijdte van het project wordt een aantasting van de NNN en Weidevogelgebied echter uitgesloten. Een nadere toetsing aan de Natuurbeschermingswet, NNN of Weidevogelgebieden is niet noodzakelijk.

7.2 Overzicht te verwachten soorten en effecten

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de aangetroffen en te verwachten soorten van tabel 2 en 3 en vogels van de Flora- en faunawet in het plangebied en de mogelijke effecten op de soorten.

Tabel 3. Overzicht (mogelijk) aanwezige beschermde soorten (tabel 2 en 3) in het plangebied en mogelijke aantasting i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soorten	FFwet*	Mogelijke aantasting
Vaatplanten	Geen	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Geen	-	-
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	3, HR IV	Vliegroute / verblijven geen**
Vogels (algemeen)	Algemeen: o.a. Meerkoet en Merel	Vogels	Nest / geen**
Vogels (nesten jaarrond beschermd)	Huismus, Gierzwaluw	Vogels	Geen
Vissen	Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad	2	Geen
	Bittervoorn	3	Geen
Amfibieën	Geen	-	-
Reptielen	Geen	-	-
Overig	Geen	-	-

* Flora- en faunawet tabel 2, 3, Habitatrichtlijn bijlage IV of vogels. ** Met inachtneming van eenvoudige maatregelen.

7.3 Maatregelen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen

In het plangebied zijn beschermde soorten van tabel 2, 3 van de Flora- en faunawet en vogels aanwezig. Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden conform de gedragscode voor de Waterschappen (Unie van Waterschappen, 2012). Onderstaande maatregelen zijn hier een praktische uitwerking van:

- Werk buiten het broedseizoen om verstoring van broedvogels en Rietzanger te voorkomen. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart t/m 15 juli. Bij het uitvoeren van werkzaamheden tijdens de broedperiode wordt geadviseerd om de vegetatie voorafgaand aan de broedperiode te verwijderen, om deze gedurende de uitvoering kort te houden en om het project ecologisch te laten begeleiden. Hierbij worden broedvogelnesten geïnventariseerd. Bij het aantreffen van vogelnesten wordt het nest gemarkeerd en worden er binnen een door een ecoloog te bepalen verstoringsafstand geen werkzaamheden verricht totdat de jongen zijn uitgevlogen.

- Voorkom directe verlichting van de boezemwatergang en de woning aan de Engewormer 24 tussen zonsondergang en zonsopkomst gedurende de periode maart t/m oktober, zodat een aantasting van de vliegroute of verblijfplaatsen van vleermuizen voorkomen wordt.

7.4 Nader onderzoek

Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

7.5 Ontheffingaanvraag

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden zonder inachtneming van de maatregelen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen (paragraaf 7.3) kan geen ontheffing worden verleend, tenzij voldoende onderbouwd kan worden waarom de maatregelen niet uitgevoerd kunnen worden. Op dit moment is daar geen sprake van en wordt een ontheffingaanvraag niet noodzakelijk geacht.

8 Bronnen

Baas, T., R. van 't Veer en E. Thomassen, 2008. *Soorten van het soortenbeleid 2007-2013 in de provincie Noord-Holland*. Landschap Noord-Holland.

Boerema, L., E.T. de Jong & T.H.H.A. van der Schoot. 2012 *Natuur en Ruimte*. Berghauser Pont Publishing 2012.

Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente, 2011. *Verspreidingsonderzoek mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoren Anisus vorticulus*. Stichting Anemoon.

Dienst Regelingen, 2011a. *Soortenstandaard Bittervoorn Rhodeus amarus*. Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Dienst Regelingen, 2011b. *Soortenstandaard Kleine modderkruiper Cobitis taenia*. Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Damm T., D. Hoogeboom & J.C.P.M. van de Sande, 2007. *Beschermde soorten in het beheergebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. –soortprotocollen en verspreidingskaarten- G&G rapport 2007-63*. Van der Goes en Groot.

Herder, J.E. (red.) 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Herder, J.E., J. Kranenbarg, D.M. Hoogeboom, J. Hamers & K. Dekker (red.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Hoogeboom, D., 2011. *Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Noord-Holland. Werkatlas*. Landschap Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland, 2014. *Natuurbeheerplan 2015 Noord-Holland*. Uitgave Provincie Noord-Holland.

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek, P.J. Zomerdijk, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland & Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Huurnink M., A. van Hooff, P. Oudejans, R. Blijleven, 11 januari 2011. *Concept beheerplan Natura 2000 Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder*. Tauw bv, Amsterdam.

Unie van Waterschappen. 2012. *Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen*.

Websites

<http://www.mineleni.nederlandsesoorten.nl/> (Soortendatabase EZ)

<http://ndff-ecogrid.nl> (NDFF)

<http://www.synbiosys.alterra.nl/> (Natura 2000, Ministerie van Economische Zaken)

<http://www.zoogdierverseniging.nl>

<http://maps.noord-holland.nl> (Natuurbeheerplan 2015, Provincie Noord-Holland)

<https://mijn.rvo.nl/flora-en-faunawet-soortenstandaard> (Soortenstandaards Ministerie van Economische Zaken)

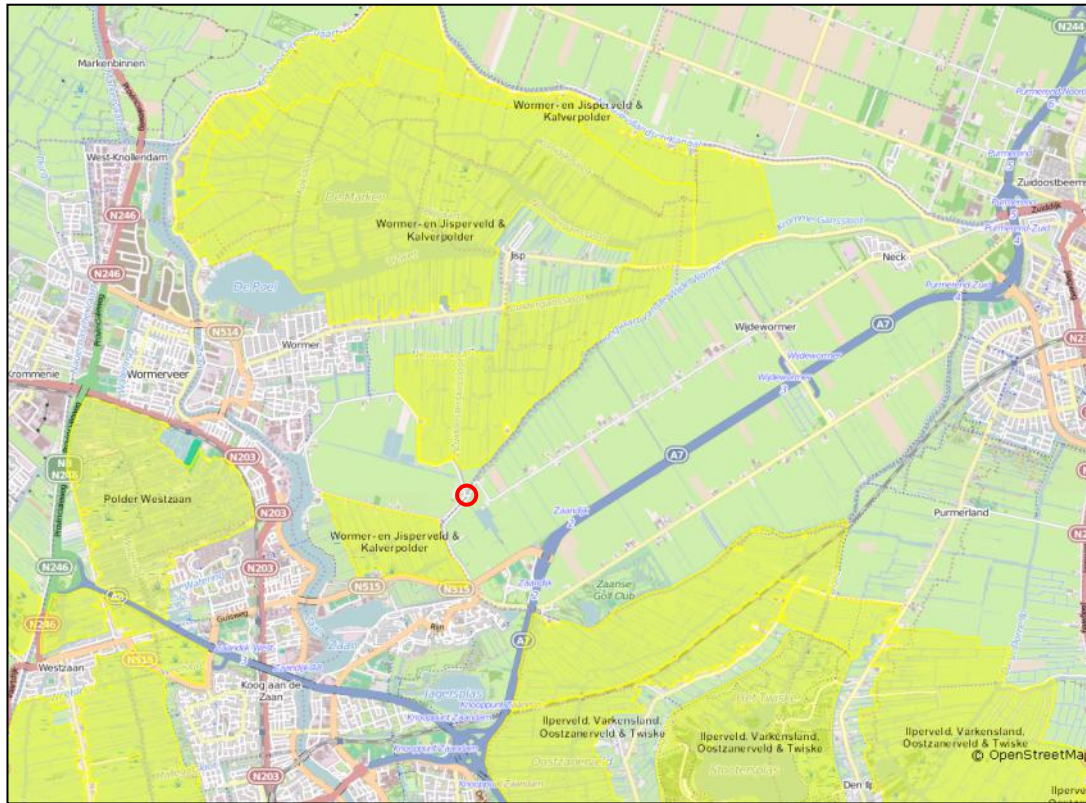
Stichting Waterproef is een onafhankelijk en geaccrediteerd laboratorium en voldoet aan alle geldende eisen. Stichting Waterproef verricht onderzoek naar grond, grondwater, waterbodems en Flora & Fauna en brengt daarover advies uit aan haar opdrachtgevers. Voor enige schade die het gevolg is van besluiten van opdrachtgevers op basis van het advies is Stichting Waterproef niet aansprakelijk.

Bijlage I. Kaarten gebiedsbescherming

1. Natuurbeschermingswet

Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/> (Natura 2000, Ministerie van Economische Zaken)

○ Plangebied indicatief

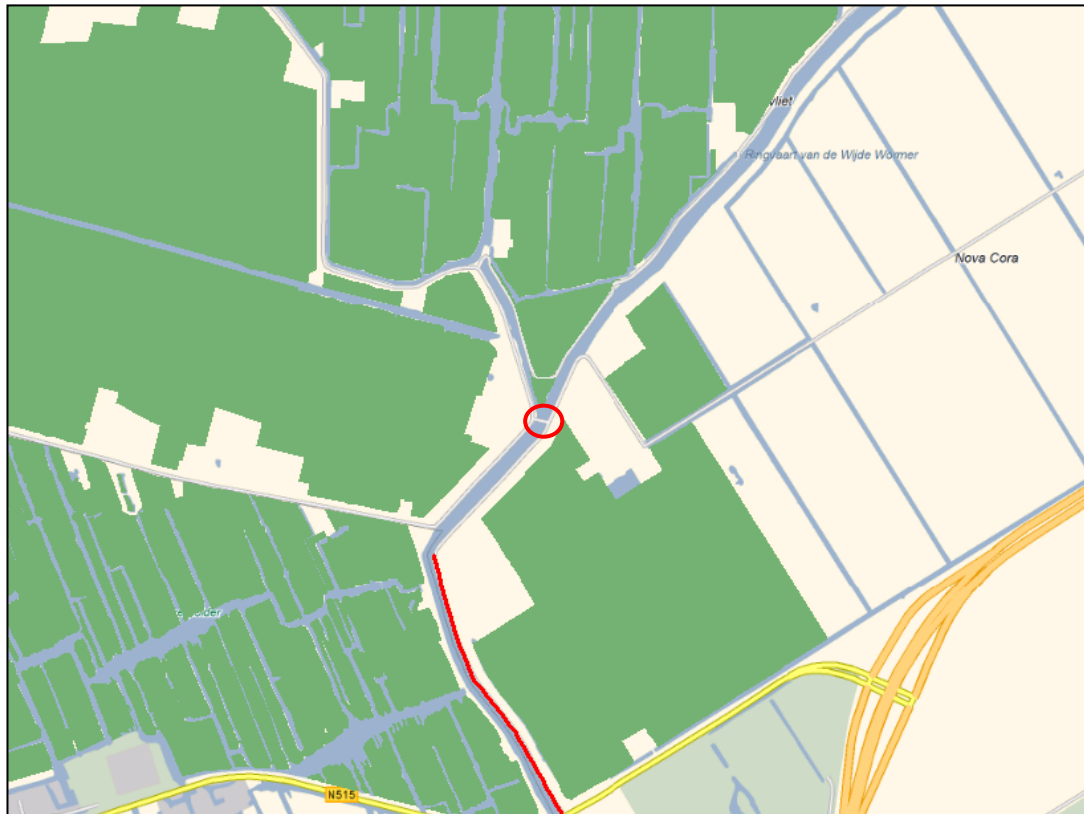
■ Natura 2000

2. Natuurnetwerk Nederland

Bron: <http://maps.noord-holland.nl> (Natuurbeheerplan 2015, Provincie Noord-Holland)

○ Plangebied indicatief

≡ Natuurverbindingen

— Veiligstellen internationaal kwetsbare...

— Ontsnipperingsgevoelige soorten

— extra leefgebieden voor de soorten

— landschapslinten (behoud)

— landschap, recreatie

■ NNN zoekgebied

■ NNN natuur

▨ Natura 2000

■ NNN grote wateren

3. Weidevogelleefgebied

Bron: <http://maps.noord-holland.nl> (Weidevogelleefgebied, Provincie Noord-Holland)

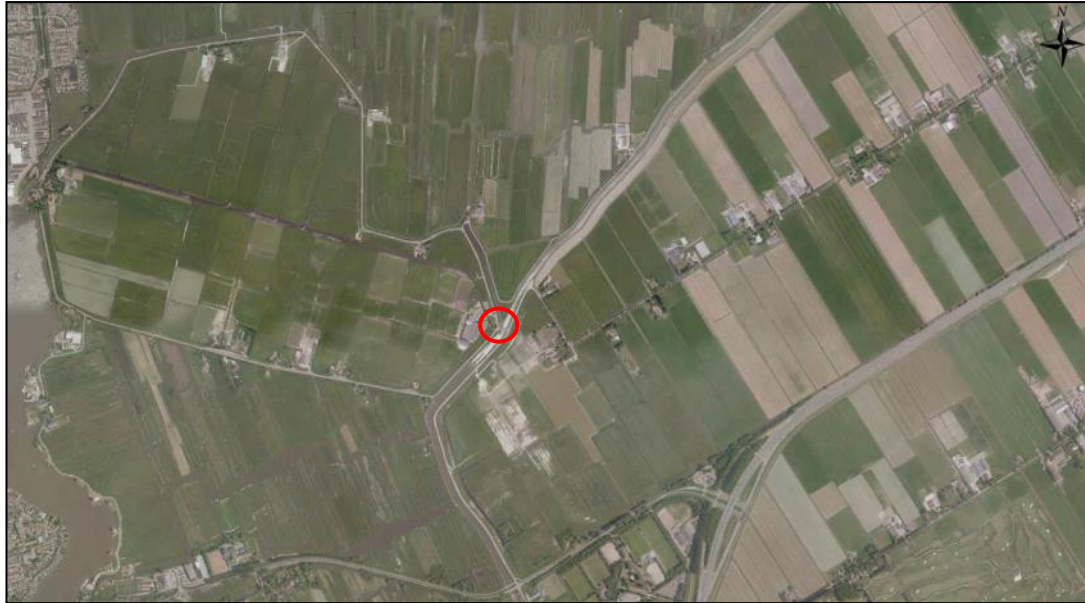
○ Plangebied indicatief

■ Weidevogelleefgebied

Bijlage II. Samenvatting NDFF

Zoekgebied

○ Plangebied indicatief

Resultaten beschermde soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet

Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal

 Gegevensautoriteit Natuur

 Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna

 Instituut voor Biodiversiteit en Ecosysteem Dynamica

Engewormer_excl. vogels

Zoekvraag					
Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
Alle	Libellen Vissen Geleedpotigen Reptielen Mossen Amfibieën Vaatplanten Korstmossen Wieren Insecten Schimmels Zoogdieren Dagvlinders Weekdieren Nachtvlinders	Ffwet tabel 2 Ffwet tabel 3	2009 - 2014	Alle	Alles volledig binnen zoekgebied

Samenvatting		(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen
Beleid		
Ffwet tabel 2		(3) 7
Paling		2
Rietorchis		2
Ronde zonnedauw		3
Ffwet tabel 3		(8) 46
Noordse woelmuis		2
Waterspitsmuis		1
Meervleermuis		1
Laatvlieger		4
Noordse woelmuis (arenicola)		1
Ruige dwergvleermuis		14
Bittervoorn		4
Gewone dwergvleermuis		19
RL: Gevoelig		(1) 3
Ronde zonnedauw		3
RL: Kwetsbaar		(5) 12
Noordse woelmuis (arenicola)		1
Bittervoorn		4
Laatvlieger		4
Waterspitsmuis		1
Noordse woelmuis		2

De NDFD is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFD zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-) onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

1 december 2014 10:33:14

Auteur: thijsroenewegen

NB Paling is inmiddels niet meer beschermd via de Flora- en faunawet en wordt niet behandeld.

Resultaten vogels met jaarrond beschermde nesten

Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal

 Gegevensautoriteit Natuur

 Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna

 Instituut voor Biodiversiteit en Ecosysteem Dynamica

Engewormer_vogels

Zoekvraag					
Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
Steenuil Gierzwaluw Huismus Roek Grote Gele Kwikstaart Kerkuil Oehoe Ooievaar Slechtvalk Boomvalk Buizerd Havik Sperwer Wespendief Zwarte Wouw	Vogels		2009 - 2014	Alle	Alles volledig binnen zoekgebied
Samenvatting (unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen					
Beleid					
Ffwet tabel 3					(12) 512
Slechtvalk					34
Steenuil					33
Grote Gele Kwikstaart					5
Gierzwaluw					49
Kerkuil					3
Boomvalk					17
Ooievaar					18
Havik					18
Huismus					46
Roek					27
Buizerd					235
Sperwer					27
RL: Gevoelig					(2) 80
Huismus					46
Slechtvalk					34
RL: Kwetsbaar					(3) 53
Boomvalk					17
Kerkuil					3
Steenuil					33

De NDFD is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFD zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-) onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

1 december 2014 10:35:55

Auteur: thijsgroenewegen